

Motion

1978/79:1042

av **Gunnel Jonäng**
om rätt till tjänstledighet för vård av anhörig

Antalet äldre har under det senaste decenniet stigit kraftigt. Denna utveckling kommer att fortsätta, vilket innebär att samhället måste ta på sig växande utgifter för att kunna erbjuda de äldre en god omvårdnad när de blir sjuka eller annars behöver vård.

Den målsättning för omsorgen om äldre som presenterats bl. a. av socialutredningen innebär att man skall kunna ge äldre sådan vård och service att de kan få bo kvar i sin invanda miljö så länge som möjligt. Detta förutsätter att social hemhjälp och hemsjukvård byggs ut.

En satsning på hemsjukvården har också skett genom den överenskommelse som träffats mellan regeringen och Landstingsförbundet om ändrade ersättningsregler.

Många gånger kan huvuddelen av den omsorg som den äldre eller sjuke behöver skötas av en anhörig i hemmet. Detta kan vara ett bra alternativ till institutionsvård. Även för yngre personer eller för äldre som är tillfälligt sjuka, exempelvis vid rehabilitering efter en operation, kan vårdtiden på sjukhus förkortas om man i stället kan få vård i hemmet.

Med hänsyn till den höga förvärvsfrekvensen hos såväl män som kvinnor kan dock svårigheter uppstå att klara denna form av hemsjukvård. Landstingen betalar i vissa fall ersättning för utfört vårdarbete. Däremot är möjligheterna att få tjänstledigt för denna typ av vårduppgifter små.

En ökad satsning på vård av anhöriga i hemmet skulle innebära en avlastning såväl på institutionsresurser som på personalsidan. Eftersom det i dag är en bristsituation på båda dessa områden torde det vara angeläget att söka finna vägar för att underlätta för den som så önskar att för kortare eller längre tid vårda anhörig i hemmet.

Ett sådant sätt är att öppna möjlighet till en lagstiftad rätt till tjänstledighet för vård av anhörig i hemmet. Hur ersättningsfrågan skall lösas bör utredas.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att hos regeringen begära en utredning om möjligheterna att införa en lagfäst rätt till tjänstledighet för vård av anhörig samt ersättningsfrågan.

Stockholm den 23 januari 1979

GUNNEL JONÄNG (c)